

Uudiskiri 1/2016

Biokütused tulekul, aga mis kujul?

Biolisanditega kütused juba järgmisest aastast

Käesoleval nädalal saatis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastusringile vedelkütuste seaduse muutmise eelnõu, mis paneb kütusemüüjatele kohustuse edaspidi lubada tarbimisse biokütused. Eeldatavalt peab juba 2017. aastal viis protsenti ja aastaks 2020 koguni 10% kogu müüdavast kütusest olema biokütus. Biokütuste kasutuselevõtmine on tingitud Euroopa Liidu keskkonnasäästupoliitikast ja taastuvenergiadirektiivist ning praegusel hetkel on Eesti üks väheseid riike, kus biokütuste nõuet pole. Seega, pääsu meil sellest pole, aga mõned nüansid kooskõlastusele saadetud eelnõust tekitavad siiski küsimusi.

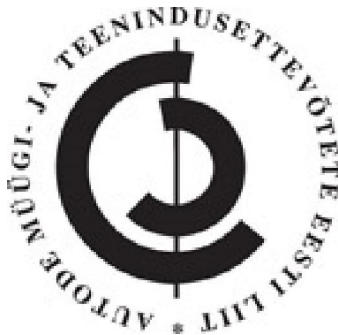
Antud seaduse täitmiseks hakatakse tavabensiinile 95 ja diiselkütusele lisama biolisandeid, mis loomulikult tõstavad nende hinda. Võib olla mitte oluliselt aga siiski. Alternatiivina jääb müügile tavabensiin 98 mille hind samamoodi kerkib aktsiisimäära suurenemise tõttu.

Vanematele autodele ei sobi

Kahjuks on aga biolisanditega seotud üks probleemidest asjaolu, et päris kõigile autodele see ei sobi. Näiteks vanema põlvkonna, eriti karburaatormootorite ja esimese põlvkonna otsesissepritsega bensiinimootorite puhul, millele tootjad viiest protsendist suuremat biolisanditaluvust ei garanteeri, paljud aga ei anna garantiid ka viie protsendi puhul. Samas on jällegi Eesti autopark keskmiselt ligi kaks korda vanem kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Hetkel täpset arvu, kui suurele osale vanematest bensiinimootoritega autodest bioetanooli (E10) sisaldusega biokütus ei sobi, on raske hinnata, aga see võib ulatuda kuni viiendikuni autopargist. Kindlasti on palju näiteks neid inimesi, kes elavad pea olematu ühistranspordi võimalustega maapiirkondades ja kelle ainsaks transpordivahendiks just vanema põlvkonna bensiiniauto. Tavabensiinile 98 üleminek nõuaks aga vanematel autodel mootori kohandamist ning lisakulutusi. Viimase kümmekonna aasta jooksul valmistatud autodega pole probleemi kuniks biolisandite osakaal ei ületa 10%.

Mis puudutab diiselkütust, siis siin peamiseks probleemiks esimese põlvkonna biolisand FAME, mida valmistatakse peamiselt rapsiõlist. FAME on kvaliteedilt ebastabiilne, säilivusaeg lühike ja võib Eestis talvejuudel kasutamisel probleemseks osutada. Talviseks kasutamiseks sobib uuema põlvkonna toode HVO, mida kasutatakse näiteks Soomes, aga HVO on jällegi tunduvalt kallim. FAMEt võib mootorite tervise huvides lisada diiselkütusele kuni 7%.

Segadus energia- ja mahuprotsentidega

Siin jõuamegi protsentideni. Kui näiteks Soomes, aga ka ülejäänud Euroopas, kaasa arvatud Euroopa Liidu direktiivis ja ELi standardites on biolisandite kogus kütustes määratud mahuprotsendiga, siis meie seaduseelnõus räägitakse energiasisalduse protsentidest. Aga biokütuse mahuühikus on energiat vähem kui tavakütuses. Eesti vedelkütuste seaduse muutmise eelnõus on kirjas, et juba aastaks 2018 peab biokütuse koguenergia osakaal olema vähemalt 6,5 protsenti igas tarbimisse lubatud kütuse liitris. Aga 6,5% koguenergiast annab välja üle 7 mahuprotsendi FAMEt diiselkütuses või üle 10 mahuprotsendi etanooli tavabensiinis, ehk siis pisut rohkem kui hetkel autotootjad oma autodesse tankida lubavad.

Siinkohal ka tõlkimata väljavõtte EL direktiivist: *European EN standards applicable from 2013 allow maximum biofuel share of **10% Ethanol from volume** in Gasoline and **7% Biodiesel in Diesel from volume**, reflecting in lower biofuel share percentages in Energy.*

Tarbijale oluline ka kütusekulu võimalik kasv.

Nagu juba eespool sai mainitud, sisaldab biolisandiga kütuse mahuühik 3 -5% vähem energiat ja seetõttu on võimalik ka mõningane kütusekulu kasv nii bensiini- kui ka diiselmootoriga sõidukitel. Ja eks seegi kasvatab juba niigi suurenevaid väljaminekuid.

Tarbija harimiseks oleks vaja markeeringuid

Lõpetuseks tahaks AMTEL kindlasti tähelepanu pöörata biolisanditega kütuste markeeringutele, mida antud eelnõus üldse käsitletud pole. Soovituslik oleks kohustus markeerida kütuse biosisaldus tankuri pumbal. Kas vastavalt EU markeeringu kriteeriumitele või rakendada kütuse tankuri pumbal ja tankla infotahvil selgelt arusaadavat teavet selle kohta, kui on suur lisandite protsent antud kütuses, kindlasti ka hoiatus biokütuse sobivuse kohta ja lühike juhend, kuidas kontrollida biokütuse kasutamise sobivust oma sõidukis.

Lisainfo: Rein Luik, AMTELi pressiesindaja, tel 5024504, e-post press@amtel.ee